פת למאי ניחוש לה בו. בקונטרס גם גרס האי עד מילתיה דשמואל ונראה טעמא משום דלמה יקשה זה על פת יותר מן האמרים מיהו אין נכנסין כך להגיה הספרים: **רמ"ה** מח"נ אינם ניקחים **אלא** מן המומחה. ואע"ג דקא מסיק הכא הולכך לחשוב גבינה לפי שאין טעם איסורן שוה אחלב אסור משום עירוב חלב טמא אבל טעם גבינה הוא משום גילוי דדפרי לעיל (דף לה.) מיהו לרבי ירמיה דמפרש לעיל (שם) טעם גבינה משום אחומי חלב טמא לפרש"י קשה לרבי יהודה למה הולכך לשנות כאן גבינה ובתוספתא קא מסיק בזאת הכריעתא במקום חלב חתיכת דג שאין בה סימן: **תנינא** להא דת"ר. תימה להא תני במתני' ושרלא רואהו משמע הא לא חזי ליה כל שעתא אסור וי"ל דרואהו לאו דוקא אלא ר"ל יכול לראותו: **אי** דליכא **דבר טמא בעדרו פשיטא.** דכיון דיושב בלד עדרו וליכא למיחש לגילוי כיון שכל שעה הוא תופסו בידו מ"מ ליכא למיחש למידי מיהו היכא דיש לחוש לגילוי אסור כדפרישית לעיל(ה) דמשנתנו לא מהני מידי היכא דטריקי כדאמרי' בהגחל בתרא (ב"ק דף קטו:) **התם** קא בעי ליה למשקה. ות"ת ודקאמרי לה מאי קאמרי פשיטא דבולר לגת תנן וי"ל דמ"ד דמקשה דה"ה בולר לאכילה והא דנקט לגת לרבותא (דב"ה) (דהלן) דאפילו הכי לא הוכשר: כאן

אסורין בחותם אחד. לגבר ביד עובד כוכבים דכיון דכשר ותכלת דמיהן יקרים טרם ומזייף להחליפם ועל היין לנסכו. ואחלב פריך לקמן: **חילתים.** להחליף זה בזה פומתא הוא דמהני ולא טרח ומזייף: **פפ למאי ניחוש לה** כלל לא גרסינן [הכא אלא במלתיה דשמואל גרסינן לה (והכי) והכא] גרסינן **מאי שנא גבינה כו': חתיכות דג.** דמיהן יקרים ומזייף: **שמואל כו'.** שמואל לא פליג אדרב אלא קסבר לא צריך לאתנויי קימנא למיתני אחתיכת דג לאיסור ועל הפת להתיר כדמפרש ואזיל: **ושמואל.** אמר לך חתיכת דג היינו כשר וכיון דכשר אשמועינן הכי דגים בכלל: **ופפ למאי ניחוש לה.** דמיתב לה קימנא להתיר ולמיתני אמ"ג: **אי משום איחלופי כו'.** מאי איכא למיחש: (כ) **כי הדדי.** שמא יש עמו הדומה לו פשיטא לן כיון דאיכא חומה לא טרח ומזייף במידי דלית ליה רווחא: ה"ג **ושמואל חתיכת דג היינו כשר ותרי גווני כשר לא אמרינן פפ למאי ניחוש לה כו': אין לוקחין יא"מ מח"ג כו.** שחנווני שבסוכה שהיה דלא קפדי אלפני עור לא תתן מכשול(ד) ומזבני לישראל דכרים שלקחו מן העובד כוכבים מיהו אינהו גופייהו לא אכלי איסורא הלכך אם נתאמת אצלו מותר לאכול עמו: **שיגר לו.** כמתנה: **סלקונדרי רומי.** נתמומין שברומי: **אוכלין אוסר.** ואסור משום שמערבין בה קירבי דגים ותחיכות גדולות עושין ממנה: **זקן אחד.** עובד כוכבים היה: **למעוטי בידוע.** גבי כבשין שדרכן לתת לתוכן יין וחומץ ואם בידוע שנתן יין שם אסורין אפילו בהנאה: **למעוטי מוריים.** לאסור אפי' בהנאה והך סתמי' ר"מ היא: **מתני' והדבדבניות.** אשכולות של ענבים: **שאינה טרופה.** שעיכרין תחיכות דגים: **עלה של חילתים.** דהא לא מפסקו לה בסכינא: **וויסי גלוסקאות המגולגלין.** זיתים הכמוסין בכלי עגול ומתחממין ונעלרין מאיליהן כעין גלוסקא. מגולגלין כמו(ו) מגולגלת(ז) שנתחממו וגרפו מחמת שמנן ובלע"ז מול"ש. וכגמ' (דף מ:) פריך פשיטא למאי ניחוש לה: **שלחין אסורין.** וזיתים קמהדר. וכגמרא (דף מ:) מפרש לה: **מן הסלולה.** הנמכרין בסל לפני החנוני אסורין. וכגמרא [שם] מפרש מפני שמזלף עליהן יין: **מן הספסל.** מקום כינוסן של חגגים מלוחין: **מוכרין.** דאין מזלף עליהן עד שנותנו לפניו למכור: **וכן לתרומה.** מפרש בגמ' [שם]: **גמ' יוסי ישראל.** ואפילו אין רואהו: **איערוכי.** שמא ערבב בו יין: **הכונר לגת.** לדרכן בגת ולעשות מהן יין: **הוכשר.** לענין טומאה במשקה המלף הואיל ולכך הן עומדין ניחא ליה במאי דנפיק מיניהו. ודבדבניות עצמן הן לאכילה: **כל שראש ושדרה** (ג) **ניכרין.** של כל דג ודג שהדגים ניכרין בראשן בין טמא לטהור שהטמאים לראשיהן אסורין בחותם אחד: אחילתית מוריים פת גבינה מותרין בחותם אחד (ב) פת למאי ניחוש לה אי משום איחלופי קרירא בחמימא מידע ידיע דחיטי בדשערי נמי מידע ידיע אי כי הדדי כיון דאיכא חותם אחד לא טרח ומזייף ורב מ"ש גבינה דלא טרח ומזייף חלב נמי לא טרח ומזייף אמר רב כהנא אפיק חלב ועייל חתיכת דג שאין בה סימן היינו בשר תרי גווני בשר ושמואל אומר בי"ח אסור בחותם אחד מח"ג מותר בחותם אחד בשר יין תכלת אסורין בחותם אחד מוריים חילתית גבינה מותרין בחותם אחד לשמואל חתיכת דג שאין בה סימן היינו בשר תרי גווני בשר לא אמרינן ת"ר אין לוקחין יא"מ מח"ג בסוריא לא יין ולא מוריים ולא חלב ולא מלח סלקונדרית ולא חילתית ולא גבינה אלא מן המומחה וכולן אם נתארח אצל בעל הבית מותר מסייע ליה לרבי יהושע בן לוי דא"ר יהושע בן לוי השגר לו בעל הבית לביתו מותר מ"ט בעל הבית לא שביק היתירא ואכל איסורא וכי משגר ליה ממאי דאכיל משדר ליה: ומלח סלקונדרית: מאי מלח סלקונדרית אמר רב יהודה אמר שמואל מלח שכל סלקונדרי רומי אוכלין אותה תנו רבנן מלח סלקונדרית שחורה אסורה לבנה מותרת דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר לבנה אסורה שחורה מותרת רבי יהודה בן גמליאל משום רבי חנינא בן גמליאל אומר זו וזו אסורה אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן לדברי האומר לבנה אסורה קירבי דגים לבנים טמאים מעורבין בה לדברי האומר שחורה אסורה קירבי דגים שחורים טמאים מעורבין בה לדברי האומר זו וזו אסורה זה וזה מעורבין בה אמר רבי אבהו משום רבי חנינא בן גמליאל זקן אחד היה בשכונתנו שהיה מחליק פניה בשומן חזיר: הרי אלו אסורים: למעוטי מאי לחזקיה למעוטי בידוע לרבי יוחנן למעוטי מוריים וגבינת בית אונייקי וסתמא כר"מ: **מתני'** ואלו מותרין באכילה חלב שחלבו עובד כוכבים וישראל רואהו והדבש והדבדבניות אע"פ שמנטפין אין בהן משום הכשר משקה וכבשין שאין דרכן לתת לתוכן יין וחומץ וטרית שאינה טרופה וציר שיש בה דגה ועלה של חילתית וזיתי גלוסקאות המגולגלין ר' יוסי אומר השלחין אסורין והחגבים הבאים מן הסלולה אסורין מן והפתק מותרין וכן לתרומה: **גמ'** תנינא להא דת"ר ויושב ישראל בצד עדרו של עובד כוכבים ועובד כוכבים חולב לו ומביא לו ואינו חושש היכי דמי אי דליכא דבר טמא בעדרו פשיטא ואי דאיכא דבר טמא בעדרו אמאי לעולם דאיכא דבר טמא וכי קאי חזי ליה וכי יתיב לא חזי ליה מהו דתימא כיון דיתיב לא חזי ליה ניחוש דלמא מייתי ומערב ביה קמ"ל כיון דכי קאי חזי ליה אירתותי מירתת ולא מיערב ביה: והדבש: דבש למאי ניחוש לה אי משום איערובי מיסרא סרי אי משום בישולי עובדי כוכבים נאכל כמו שהוא חי אי משום גיעולי עובדי כוכבים נותן טעם לפגם הוא ומותר: והדבדבניות אף על פי שמנטפות אין בהן משום הכשר משקה: ורמינהי הבוצר לגת שמאי אומר הוכשר הלל אומר לא הוכשר ואודי ליה הלל לשמאי התם קא בעי ליה למשקה הכא לא קא בעי ליה למשקה: וטרית שאינה טרופה: תנו רבנן איזו היא טרית שאינה טרופה כל שראש ושדרה ניכר ואיזו ציר שיש בה דגה כל שבילבית אחת או שתי בילביות שוטטות מדיס ואין להן מוט הדדה: **בילבית.** גדילה מאליה בציר דגים טהורים ואם יש שם ציר דגים טמא אין מילבית גדילה בו: שוטטות

אם נודע דודאי נתן בכבשין יין או חומץ אסורין אפי' בהנאה. לר' יוחנן למעטי מוריים ובגינת בית אונייקי ותסתא כר' מאיר: משנה בשביעית פרק כלל גדול אמרו בשביעית קליפי רמון והגפן שלו קליפי אגוזים והנרעינין יש להן שביעית ולדמיהן שביעית. הצבע צובע לעצמו לא יצבע בשכר שאין עושין סחורה בפירות שביעית. ולא בבכורות ולא בתרומות ולא בנבלות ולא בקצים ולא בדמשים כו'. עד צידי חיה עופות ודגים שנתמנו להן מינין טמאין מותר למוכרם. ר' יהודה אומר אף מי שנתמנה לו לפי דרכו ליקח ומוכר. ובלבד שלא תהא אומנתו לכך. וחכמים אוסרין. ואמר בגמרא דליה (ה) כתיב טמאים מה ת"ל וטמאים יהיו לכם אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה. כל דבר שאיסורו דבר תורה אסור לסחור בו. איסורו מדברי חכמים מותר לסחור בו. והרי חמור וגמל למלאכה הן גדילין. ר' הושעיא נסיב ויהיב במוריים. ר' הונא נסיב ויהיב בחלתיתא: **מתני'** ואלו מותרין באכילה חלב שחלבו עובד כוכבים וישראל רואהו כו'. תנינא להא דת"ר ישראל יושב בצד עדרו של עובד כוכבים ועובר כוכבים חולב ומביא לו ואינו חושש. ואוקימנא אע"ג דאית ליה בהמה טמאה בעדרו. וכי קאי חזי ליה וכי יתיב לא קא חזי ליה. מהו דתימא כיון דהוא יתיב ניחוש דלמא מערב ביה חלב בהמה טמאה. קמ"ל כיון דכי קאי חזי ליה מירתת ולא מערב. והדבש מותר דליכא חשש אי משום איערובי אי מערב ביה מבאיש. אי משום בשולי עובדי כוכבים נאכל כמות שהוא חי אי משום געולי עובדי כוכבים נותן טעם לפגם מותר. ומדחזינן ברוב התלמוד דמוקים להו בנאכל כמות שהוא כחי אין בו משום בישולי עובדי כוכבים. ש"מ דהא לישנא דוקא. מיהו כיון דחזינן באירך פירקין דמפרש ואמר ר' יוחנן כאירך לישנא סבירא ליה כל שאינו עולה על שולחן מלכים לאכול בו את הפת. הלכך בענין כתרי לישני. והדבדבניות. פי' (חסר איזה תיבות) אע"פ שהן מנטפות אין בהן משום הכשר. (ו) והלל אומר לא הוכשר. והודה לו הלל לשמאי. הנה הנשרף מכשיר. ושנינן התם למשקה כעי להו דהא לגת בוצר. הכא לא בעי להו למשקה. וטרית שאינה טרופה וציר שיש בה דגה מותרין: **ה"ר** איזו היא טרית שאינה טרופה כל שראשה ושדרה ניכר שהוא מדג טמא. איזהו ציר שיש בה דגה. בסתומות כלילת אחת. בפתוחות עד שיהו שתי בילביות. פי' כלילת דג קטן שהור ואם מצא בגרב שתי בילביות שוטטות בו

(ה) הוא מיתוקמי פ"ו דשביעית הלכה ה'. (ו) כן נראה דמפר כתן ול"ל מיי והא מעיקן הכיר לגת אמאי דאיכא דומר וכו'.

עין משפט נר מצוה

קעד א ב מיי' פי"ג מהלי' מאכלות אסורות הלכה י סמג לאוין קמח טוש"ע י"ד סי' קיא סעיף ח:
קעה ג ד ה מיי' פי"ח שם הלכה כה כו טוש"ע י"ד סי' קיט סעיף ט ל סמ"ג שם הל' ו מיי' פ"ג שם הל' ח סמג שם טוש"ע י"ד סי' קיד סעיף ז:
קעו ז מיי' פי"ז שם הלכה כג סמג שם טוש"ע י"ד סי' קיד סעיף ז:
קעח ח ט מיי' שם הלכה כד טוש"ע שם סעיף ט:
קעט י כ ל מיי' שם פ"ג הלכה כב כג סמג שם טוש"ע שם:
קפ מ נ מיי' פי"ז שם הל' כד סמג שם טוש"ע שם סעיף ח:
ס [מיי' פי"ב מהלכות מעשר הל' טז]:
קפא ע מיי' פ"ג מהל' מאכלות אסורות הל' ח סמג שם טוש"ע י"ד סי' קטו סעיף ח:
קפב פ מיי' שם פי"ז הלכה כג סמג שם טוש"ע י"ד סי' קיד סעיף ז [וסי' קג סעיף ז]:
קפג צ מיי' פי"ח מהל' מאכלות אסורות הלכה ו סמג עשין רמז:
קפד ק מיי' פ"ג מהל' מאכלות אסורות הלכה כג סמג לאוין קמח טור י"ד סי' קיד:
קפה ר מיי' שם הלכ' כב סמג שם טור ש"ע י"ד סי' פג סעי' ו:

רבינו חננאל

אכל חלב מותר בחותם אחד. בשר יין תכלת סימן חבי"ת אסורים בחותם אחד חלתית מוריים פת בגינה סימן חמס"ג מותרים בחותם אחד. ושמואל אמר בשר יין תכלת אסורים בחותם אחד. אבל מוריים חלתית גבינה מותרים בחותם אחד. וק"ל כרב: ת"ר אין לוקחין בסוריא יין ולא מוריים ולא החיכה שאין בה סימן ולא מלח סלקונדרית בין שחורה בין לבנה ולא גבינה אלא מן המומחה סימן ימ"ת מח"ג וכולן אם נתארח אצל בעה"ב מותר דלא שביק בעה"ב היתרא ואכיל איסורא וכו' והושע בן לוי דאמר שגר לו בעה"ב בביתו מותר דבעה"ב ממאי דאכיל משדר ליה ולא שביק היתרא ואכיל איסורא. מלח סלקונדרית אסיקנא לדברי האומר שחורה ולבנה. סבר קרבי דגים שחורים וקרבי דגים לבנים טמאים מעורבין בה. ואמר ר' אבהו משום דר' חנניה בן גמליאל זקן היה בשכונתנו והיה מחליק פניה בשומן חזיר. עוד שנינו בסיפא דמתני' הרי אלו אסורין ואין איסורן איסור הנאה. למעוטי מאי. לחזקיה למעוטי בידוע. כלומר

מסורת הש"ס

(א) [תוספ' פפ"ה ע"ס], (ב) [ניגון ל:] תמורה ס. חולין ד:]. (ג) [תוספ' פ"ה ה"יז], (ד) [לעיל לח:], (ה) [פי' תוכר הבשר לבחורה. ערוך ערך לפתק ח'], (ו) [תוספפתא פ"ה:], (ז) [לעיל לו. וש"נ], (ח) שבת טו. ח. חולין לו:, (ט) [תוספ' פ"ה ה"יז], (י) [תוקבל יבן], (כ) [ויקבל יבן], (ל) בס"מ טסף: ליקט., (מ) [עיין מת.].

הגהות הב"ח

(א) גב' פת בגינה מותרין בחותם אחד מאי שנא בגינה דלא טרח ומזייף וכו' ותרי גווני כשר לא אמרינן פת למאי ניחוש לה לא משום יבו' לא טרח ומזייף מ"ר אין לוקחין יא"מ: (ב) רש"י ד"ה אי מי הדדי: (ג) ר"ה כל שראש ושדרה של כל דג ודג ניכרין שהדגים: (ד) ד"ה מלכים וכו' ליר דג טמא: (ה) תוס' ד"ה לא דליכא וכו' כדפרישית לעיל. ר"ל נדף לה בד"ה משום מקור:

לעזי רש"י

מולי"ש. רכים (מרוכבים מרוב שרייה בשמנם).

מוסף רש"י

הבוצר לגת. הבוצר ענבים לדורכן בגת, דאילו הבוצר לעיטוקן משקה הוצא מהם אין מכשירים דלא ניחא ליה (שבת פו.). שמאי אומר הוכשר. ביין המלקט מהן על גביהן ואע"פ דאחיל לאיבוד לאכלן שמותת מן הסלים, נזרה שמא יבלבל בקיומה מזשפעים (שם) דאע"פ דלא ניחא ליה מהשקה הוצא מהם דהא לאחיבר אחלי נזרעין לה כי (חולין לו:).